

Ajándék a magyarfülpösi szórványkollégiumnak

A téli fűtésszámlák fedezésére gyűjtenek

Fotó: magyarfülpösi szórványkollégium/Facebook

A szórványban élő magyar gyerekeket felkaroló magyarfülpösi és szászrégeni szórványkollégiumok számára egyre nagyobb kihívást jelent előteremteni a fűtési költségekre a pénzt, ehhez kérik a közösség segítségét. A számítások szerint 40 ezer lej kellene összegyűljön ahhoz, hogy a télen biz-

tosítva legyen a fűtött otthon a negyvennyolc gyerek számára, akikről a két intézményben gondoskodnak.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Kapható az újságárusoknál!

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Beruházásokról döntött a megyei önkormányzat

Kedden tartotta soros ülését a Maros Megyei Tanács Péter Ferenc tanácselnök és az újonnan beiktatott két alelnök, Csibi Attila Zoltán és Ovidiu Dancu elnökletével.

4.

Atya, fiú... és a diákok

A kamaszlelkeket megmozgató kétszereplős produkció december 13-i, péntek déli bemutatója előtt a szerzővel, Eck Attila magyarországi dramaturggal, drámapedagógussal és Gyevi-Bíró Eszterrel, az Atya, fiú... rendezőjével, látványtervezőjével, a budapesti Kolibri Színház színházi nevelési koordinátorával beszélgettünk.

5.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

A szerethető kisebbség

Vajda György

Romániában december 18-án ünneplik a nemzeti kisebbségek napját. 1992-ben ezen a napon fogadták el az ENSZ kisebbségjogi (nemzeti, etnikai, vallási és nyelvi) nyilatkozatát. Romániában az alkotmány garantálja a kisebbségi jogokat. Elvileg garantált a kisebbségek joga, azonban köztudott, hogy a gyakorlat némiképpen eltér a hivatalos állásponttól, és ezt leginkább a magyarok esetében érzetik a többségi politikusok. Sajnos 35 évvel a rendszerváltás után még nem sikerült teljes mértékben visszajuttatni Pandora szelencéjébe azt a szellemet, amelyet 1990 elején és különösen márciusban Marosvásárhelyen – valószínűleg azok, akik a rendszerváltás hátterében ügködtek – kiengedtek onnan. És a szomorú az, hogy Románia uniós csatlakozását követően sem oldódott meg elfogadhatóan a kisebbségi kérdés. Azahogy egyesek számára igen, mások számára nem, és az utóbbiak körébe tartozik az 1,1 milliós magyarság. A törvénykezésnél maradvány az RMDSZ 2005-ben napirendre tűzte a romániai kisebbségi törvényt (Legea privind statutul minorităților naționale din România), amelyet mind a mai napig nem sikerült keresztülvinni, mert ahelyett, hogy megértésre talált volna a többségi politikai pártok körében, nem sikerült konszenzusra jutni. Pedig ez számunkra is megnyugtató módon rendezte volna a kulturális, oktatási és egyéb olyan jogokat, amelyeket néha meglobogtatnak az orrunk előtt, aztán valami oknál fogva elvesznek. (Lásd a marosvásárhelyi katolikus iskola helyzetét.) Azt már említenem sem kell, hogy valahányszor a mindenkori román kormánynak valamiféle gazdasági nehézségei támadnak, előhúzzák azt a bizonyos kártyát, miszerint a magyarok a hibásak mindenért. Sz ez kedvezett mindenkinek, a legutóbbi államelnök-választásokig, amikor a

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

19

8:02 21:02
16:37 11:39

A nappal hossza:
8 óra 35 perc

Ma **VIOLA**,
holnap **TEOFIL** napja

Az év **354.** napja,
hátravan **12** nap

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:
max.: 6 °C
min.: -2 °C

naptár

Isten éltesse!

TEOFIL: görög eredetű férfinév, jelentése: Isten kedveltje vagy Isten kedvelő, Isten barátja. Női párja: Teofila.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2024. december 18.	
1 €	4,9755 lej
1 \$	4,7397 lej
100 Ft	1,2116 lej
1 g arany	403,6495 lej

Marosvásárhelyre érkezik a betlehemi békeláng

A cserkészek közbenjárására idén is megérkezik Marosvásárhelyre a betlehemi békeláng. A karácsony előtti napokban az érdeklődők több helyen is átvehetik a béke és szeretet szimbólumát.

December 22-én, advent 4. vasárnapján a Bolyai téri óriási adventi koszorúnál lehet hozzájutni ígehirdetés után, 23-án a 18 órai istentisztelet után a felsővárosi református templomban. December 18. és 20. között a Kandake kávézóban is ott lesz a betlehemi békeláng. Aki tovább vinné a lángot, vigyen egy olyan méces tartóval együtt, amiben biztonsággal elvihető a láng, akinek nincs, a szervezők a helyszínen adnak.

A betlehemi békeláng története a 11. századig nyúlik vissza, amikor Firenzéből fiatal lovagok mentek Jeruzsá-

lembe, hogy a reményt jelképező békelángot városukba elvigyék. A modern kori békeláng története is több mint 35 éves. Az ENSZ 1986-ot a béke évének nyilvánította, amelynek jelképe a betlehemi Születés templomában égő láng lett. Azóta minden évben karácsony előtt Bécsből – cserkészek kíséretében – egy gyermek indul Jézus születésének helyszínére, hogy lángot vegyen. A lángot lámpásban hozzá repülővel Bécsbe, ahol egy nagyszabású ünnepségen veszik át az egyes országok, nemzetek cserkészüldöttjei. Az erdélyi cserkészek először 1993 karácsonyán kapcsolódtak be a mozgalomba.

A láng átvételével kapcsolatos információkért Suba Orsolyát lehet hívni a 0740-307-322-es számon vagy Halmágyi Ildikót a 0746-799-057-es telefonszámon.

Több mint 4000 gyerek a mézeskalácsvételezésben

December 2. és 22. között a marosvásárhelyi vár karbantartó épületének földszintjén az Eldi pékség mézeskalácsvételezés helyét működtet, ahol a gyerekek elsajátíthatják a mézeskalács-készítés fortélyait. Folyamatos a munka, hiszen a december 22-ig tartó műhelymunkára rekordszámú, több mint 4000 marosvásárhelyi és környékbeli óvodás és általános iskolás gyermek jelentkezett. A kezdeményezés az Eldi pékségé, amely gondoskodik az anyagiakról és a személyzetről, és élvezzi a Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidőközpont támogatását, amely a helyiséget biztosította.

Jogosítvány a jövőhöz – pályázat

Tizedik alkalommal hirdették meg a hátrányos helyzetű fiatalok sofőriskolai költségeit fedező társadalmi felelősségvállalási programot. Az előző kilenc kiírásban 372 fiatal részesült a különböző gépjárművezetői engedélyek megszerzéséhez szükséges anyagi támogatásban.

A MOL Románia és A Közösségért Alapítvány tizedik alkalommal hirdette meg a Jogosítvány a jövőhöz programot hátrányos körülmények között élő fiatalok számára, a sofőriskola tandíjának és járulékos költségeinek támogatására.

A program olyan fiataloknak kínál anyagi lehetőséget, akiknek a munkavállaláshoz szükséges vagy előnyös a gépjárművezetői engedély, illetve hasznos eszköz a munkaköri teendők ellátásában vagy kiterjesztésében azoknak, akik már dolgoznak. A támogatások megítélése pályázati rendszerben történik. Pályázhatnak 18-25 év közötti, hátrányos körülmények között élő romániai fiatalok, akik B, C vagy D kategóriájú gépjárművezetői engedélyt szeretnének szerezni, beleértve a traktorra, trólibuszra és villamosra érvényest is.

A Jogosítvány a jövőhöz programot öt éves fennállása alatt két országos versenyen díjazták: 2018-ban a Civil Társadalom gáláján, 2017-ben a Romanian CSR Awardson.

A Jogosítvány a jövőhöz 2015-ben indult, és a negyedik olyan hosszú távú társadalmi felelősségvállalási program, amelyet A Közösségért Alapítvány szervez a MOL Románia támogatásával. A program eddigi kilenc kiírásában ös-

szesen 181 fiatal fejezte be tanulmányait: 151 sikeresen vizsgázott B kategóriás hajtási engedélyre, 27 a C-re, köztük három a pályaképzési igazolványra, egy fogyatékkal élő nő B kategóriás jogosítványt szerzett átalakított járműre, egy fiatal pedig B96-ra vizsgázott sikerrel (járműszerelevény vezetésére alkalmas engedély: B kategóriájú gépkocsizhoz kapcsolódó nehéz pótkocsi, melyek össztermege nem haladja meg a 4.250 kg-ot). Egy fiatal mezőgazdasági vontatóra, traktorra szerzett jogosítványt, 71 fiatal pedig tanulmányait folytatja vagy vizsgára készül.

„A pályázási időszakban a program szervezői készséggel tájékoztatnak minden érdeklődőt az eljárásról. Az egyszerű pályázati űrlap és az öt kötelező melléklet leírása megtalálható A Közösségért Alapítvány honlapján: <https://pentrucomunitate.ro/hu/jogositvany>. Telefonon és elektronikus levélben örömmel válaszolunk az érdeklődő fiataloknak és az őket segítő szervezeteknek, intézményeknek egyaránt. A felajánlott támogatás lényege egyszerű: ki-fizetjük a sofőriskolát” – nyilatkozta *András Imre*, A Közösségért Alapítvány ügyvezetője.

A programmal és a pályázattal kapcsolatos bővebb tájékoztató a www.kozosseget.ro és a www.molromania.ro honlapokon található.

A pályázatokat 2025. január 27-ig lehet benyújtani postán vagy elektronikus úton. A pályázati űrlap és egyéb szükséges információk A Közösségért Alapítvány internetes honlapján érhetők el (<https://pentrucomunitate.ro/hu/jogositvany>). (közlemény)

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉG BEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Több mint tízmillió eurós finanszírozást nyert a George Emil Palade egyetem

Összesen 11 millió euró értékben két finanszírozási szerződést írt alá a napokban az Oktatási Minisztériumban a marosvásárhelyi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem vezetősége. Az egyik projekt egy új bentlakás építésére vonatkozik, erre ötmillió euró vissza nem térítendő támogatást nyert az intézmény. A másik, hatmillió euró értékű támogatás révén az egyetem által nemrégiben megvásárolt két épület korszerűsítését és oktatási egységgé alakítását valósítják meg: egyik az University Forum (a Mureș Mall egykori épülete) és az EduX (a Romtelecom Mărășești téri épülete). A beruházásokra az országos helyreállítási alap keretében nyertek finanszírozást – közölte a napokban Leonard Azamfirei, az intézmény rektora.

Forgalomkorlátozás Marosvásárhely főterén

A forradalom mártír hőseiről való megemlékezés miatt december 21-én 10 és 11:45 óra között korlátozzák a közúti forgalmat Marosvásárhelyen a Tunsád és a Liviu Rebreanu utcákban, a Tunsád utca kereszteződésétől a Cuza Vodă utca kereszteződéséig.

Rövidesen zárul a szóbelire való iratkozás

December 20-ig iratkozhatnak be a végzős diákok az érettségi vizsga januárban kezdődő szóbeli próbáira. Január 27–29-én a román nyelvi (A vizsga), január 29–31-én az anyanyelvi (B vizsga), február 3–5. között az idegen nyelvi kompetenciák szóbeli felmérésére (C vizsga), február 5–7. között pedig a digitális kompetenciák felmérésére (D vizsga) kerül sor.

Tovább tart nyitva az állatkert

A Téli fényösvény elnevezésű rendezvény miatt a marosvásárhelyi állatkert a téli időszakban is később zár. A fényösvény fényeit délután 4-kor kapcsolják fel, az állatkert jegypénztára 5-ig tart nyitva. A természet és fény találkozása a varázslatos Téli fényösvény, egy különleges sétaútvonal az állatkertben, a fényben megtekinthető az éjjel is aktív állatok, például a tigrisek, a majdnem soha nem alvó zsiráfok, de az indiai sülök is. Az állatkertet este 6-ig kell elhagyni.

Helyi termelők vására

December 20-án a Local Farmers karácsonyi vásárral jelentkezik a Rákóczi lépcső alatti utcában, reggel 8 és este 7 óra között hentesáruval és tejtermékekkel, különféle mézekkel, lekvárokkal, szörpökkel, gyümölcslevekkel, továbbá pálinkákkal, borokkal, édességgel és kézműves ajándéktárgyakkal várja a vásárlókat.

Ünnepváró műsor

Vasárnap délután ünnepi műsor várja a marosvásárhelyi Színház térre látogatókat, 16.30-kor a Happy Feet Band, az Alpha Transilvană Alapítvány fogyatékkal élőkkel álló csoportja énekel régi karácsonyi dalokat, majd 17 órától Ștefan Hrușcă ad elő közismert karácsonyi dalaiból.

Hírszerkesztő: **Menyhárt Borbála**

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Benedek István
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

Körvonalazódik a kormányprogram

A Szociáldemokrata Párt (PSD), a Nemzeti Liberális Párt (PNL), az RMDSZ és a nemzeti kisebbségek parlamenti frakciójának vezetői megállapodtak az új kormány programjának főbb elveiben és intézkedéseiben – derül ki a keddi közös közleményükből. A beszámoló szerint a Victoria-palotában tartott keddi egyeztetésen „a főbb Európa-barát pártok”, azaz a PSD, a PNL, az RMDSZ, valamint a nemzeti kisebbségek parlamenti frakciójának képviselői vettek részt.

A találkozáson megállapodtak abban, hogy az új kormányprogram a reformok és a beruházások mellett az állami kiadások csökkentésére és az ország korszerűsítésére összpontosít. „Harmincöt évvel a kommunista rendszer bukása után be kell bizonyítanunk, hogy a demokrácia többet jelent az ígéreteknél – a demokrácia felelősségvállalást, méltányosságot és az emberek mindennapi életében tetten érhető konkrét intézkedéseket jelent” – fogalmaztak. A közleményben ágazatok szerinti bontásban ismertették az Európa-barát koalíció fontosabb terveit. Eszerint az állam reformja kapcsán döntés született arról, hogy a minisztériumok számát legtöbb 16-ra, az ügynökségeket pedig legalább 25 százalékkal csökkentik. A tervek szerint az államtitkárok száma legalább 50 százalékkal csökken, így a kisebb minisztériumoknak maximum két, a nagyobb tárcáknak legfeljebb három államtitkár lehet. Döntés született a dekoncentrált intézmények összevonásá-

ról is úgy, hogy a minisztériumok alárendeltségében legtöbb két közszolgálatot ellátó országos intézményhálózat működjön. Bürokráciacsökkentő intézkedésekben is megállapodtak a pártok. Ezek egyike a központi és a helyi közigazgatás adatbázisainak digitalizálása és összekapcsolása.

A közlemény szerint július 1-jétől az állami intézmények nem igényelhetnek a polgároktól olyan dokumentumokat, amelyeket más állami intézmények állítottak ki. A decentralizáció és a helyi közigazgatás hatékonyabbá tételéért a szubszidiaritás elve alapján bizonyos hatásköröket átruháznak a polgármesterekre, illetve megyei tanácselnökökre.

Az állami kiadások csökkentése érdekében az új fejlesztési prioritásokhoz igazítják az állami költségvetést, kiterjesztik a központosított beszerzéseket, és ellenőrzik azokat a kiadásokat, amelyek meghaladják az adott intézmény átlagos kiadásainak 20 százalékát. A tervek között szerepel a közbeszerzési rendszer hatékonyságának javítása, illetve a köztisztviselők jogállásának módosítása a teljesítménykritériumok és az érdemalapú bérezés bevezetésével. A pártok közleménye szerint megegyeztek az egyetemes adókulcs megőrzésében, a nagy vagyonok megadóztatásában, valamint a munka adóterhének csökkentésében is. Utóbbi az alacsony bérek, illetve a többgyermekes családok esetében akár 5 százalékkal is mérséklődhet. További terv, hogy mentesüljenek az egészségügyi járulékok befizetése alól az egyetemi éveik alatt munkát vállaló diákok és a nyugdíjkorhatár után munkát vállaló személyek.

A koalícióra lépő pártok szándéka több mint 155 milliárd eurót fordítani beruházásokra a következő öt évben. Rekordösszeget, több mint 27 milliárd eurót szánnának az infrastrukturális beruházásokra, ebből befejeznék a 2000 km hosszú autópálya- és gyorsforgalmiút-hálózat, illetve a 2700 kilométer hosszú vasúti infrastruktúra kiépítését. Szerepel a tervek között a három regionális kórház befejezése, tíz új kórház építése, 17 kórház felújítása, 200 integrált egészségügyi központ létesítése a kisvárosokban és falvakon, valamint 2600 orvosi rendelő felszerelése. A következő négy évben több mint 16 milliárd eurót szánna a koalíció az öntözőrendszerek kiépítésére és új feldolgozóüzemek létesítésére ösztönzésére. Az oktatásra több mint 6 milliárd eurót különítenének el a tervek szerint, valamennyi iskolára kiterjesztenék a Meleg ételt az iskolákba! programot, támogatásban részesítenének több mint 750 ezer gyermeket az iskolaelhagyás csökkentése érdekében, építenének 900 bölcsődét és óvodát, modern eszközökkel szerelnének fel több mint 9000 iskolát, és 1200 elektromos iskolabuszt is vásárolnának.

A tervek szerint az ország bruttó hazai termékének 6-8 százalékát fordítanák az ipari termelés növelését célzó állami támogatási programokra. A gyermekes családokat a lakásvásárláshoz nyújtott támogatással, kedvezményes hitelekkel segítik. Emellett 100 ezer szociális lakás építését is tervezik, elsősorban a fiatal házaspárok és a gyermekes családok számára. (Agerpres)

Ország – világ

Márciusig korlátozzák az RCA díját

Három hónappal, 2025. március 31-ig meghosszabbítják a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás (RCA) díjának korlátozását – erről határozott szerdán a kormány. A miniszterelnök a döntést azzal indokolta, hogy a kormány meg akarja előzni az áremelkedést. Emlékeztetett, hogy a múlt év áprilisában bevezetett és többször meghosszabbított díjkorlátozások lecsillapították az RCA piacát.

Nőtt a koronavírusos megbetegedések száma

A december 9-15. közötti héten 151 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában, 4,9 százalékkal többet, mint az előző héten – közölte szerdán az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP). Az új megbetegedések közül 38 esetben újrafertőződést mutattak ki, az érintettek az első megfertőződéstől számított több mint 90 nap elteltével kapták el ismét a vírust. Az INSP tájékoztatása szerint a múlt héten öt koronavírusos diagnosztizált páciens haláláról érkezett jelentés, mindannyian más betegségekben is szenvedtek. Eddig 69.235 koronavírusos összefüggésbe hozható halálesetet regisztráltak Romániában. Az országban eddig összesen 3.581.718 koronavírusos esetet jegyeztek. Az elmúlt héten 566 RT-PCR tesztet végeztek, és 9087 antigéngyors-teszt eredményét dolgozták fel. A tesztek pozitivitási rátája 1,6 százalékos volt. Eddig összesen 14.036.540 RT-PCR koronavírusteszt eredményét dolgozták fel és 15.120.264 antigéngyors-tesztet végeztek Romániában. (Agerpres)

Több mint 37 tonna pirotechnikai terméket foglaltak le

A rendőrök szeptember 30. és december 12. között több mint 37 tonna, összesen 2.426.656 lej értékű pirotechnikai terméket foglaltak le egy országos akció keretében. A Román Rendőrség szerdai közleménye szerint az akció során a pirotechnikai termékek birtoklását, értékesítését és használatát szabályozó törvény betartását ellenőrizték az év végi ünnepeket megelőző időszakban. Szeptember 30-tól december 12-ig 1226 ellenőrzést végeztek a rendőrök magán- és jogi személyeknél, és összesen 184 büntetőeljárás indítottak a vonatkozó törvények megsértése miatt. Ezek keretében 222 személy ellen indult kivizsgálás, és 66 házkutatást végeztek – derül ki a közleményből. A rendőrök 18 figyelemfelhívást adtak ki és 126 bírságot róttak ki, összesen 188.000 lej értékben. (Agerpres)

A nemzeti kisebbségek napja

Üdvözlő üzenetet fogalmazott meg Klaus Iohannis államfő kedden a nemzeti kisebbségek napja alkalmából. Sorait Cătălina Galer államtanácsos tolmácsolta a parlament épületében tartott rendezvényen.

Az államfő köszönetet mondott a nemzeti kisebbségek képviselőinek azért, hogy Románia európai és euroatlanti pályán haladását támogatják, ezzel is elősegítve a több évtizedes diktatúra és totalitarizmus legyőzése után visszanyert demokrácia megerősítését. Kifejtette: a nemzeti kisebbségek napja a békés együttélésre ösztönöz Romániában és egész Európában; a jeles napon a generációkon átívelő erős köteléket ünneplik, amely összekapcsolja az ország polgárait, akik „etnikai hovatartozásuktól függetlenül, saját értékeiket megosztva, együtt építenek egy egységes nemzetállamot és a jó együttélés hazáját”.

Az üzenet külön felsorolja, kiket üdvözlő az államfő: az albán, örmény, bolgár, cseh, horvát, zsidó, görög, német, olasz, macedón, magyar, lengyel, roma, orosz-lipován, rutén, szerb, szlovák, tatár, török és ukrán kisebbségekhez tartozó állampolgárokat. Iohannis kifejtette, hogy a román állam értékes társakra, felelősségteljes partnerekre lelt a nemzeti kisebbségek képviselőiben, akik hozzájárulnak a béke, stabilitás és bizalom légkörének megerősítéséhez. Úgy fogalmazott: Románia történelme során kisebbségekhez tartozó markáns személyiségek is hozzájárultak a modern román állam kiteljesedéséhez, ahol központi helyet foglal el a nemzeti kisebbségek jogvédelme. „Bízom benne, hogy az országunkban élő kisebbségek továbbra is ápolni fogják közös európai értékeinket, és elköte-

lezettek maradnak a befogadó, demokratikus Románia ideálja mellett, amelyben a tolerancia és a tisztelet mindig győzedelmeskedik az erőszakkal és a gyűlölettel, a diszkriminációval és az idegengyűlölettel szemben. A jelenlegi geopolitikai helyzetben elengedhetetlen, hogy összefogjunk, és hogy szolidaritás maradjunk a háború és a többrétű válság sújtotta embertársainkkal szemben” – mutatott rá Klaus Iohannis.

Románia a jó együttélés és az identitáshoz való jog biztosításának modellje – állapította meg Marcel Ciolacu kormányfő a romániai kisebbségek napja alkalmából közzétett szerdai üzenetében.

A miniszterelnök szerint a rendszerváltás utáni bukaresti kormányoknak mindig is politikai prioritása volt a nemzeti kisebbségeket érintő törvények javítása és a kisebbségek aktív részvételének biztosítása az ország politikai, kulturális és társadalmi-gazdasági életének összes területén. „Ennek az irány-
nak a folytatása és a társadalmi-politikai stabilitás biztosítása még fontosabb a jelenlegi időszakban” – hangsúlyozta Ciolacu.

A miniszterelnök ismételt megerősítette a román kormány elkötelezettségét az emberi jogok és szabadságjogok, a demokrácia védelme, illetve a gyűlölet, az előítélet, a diszkrimináció, az antiszemitizmus, a rasszizmus vagy az idegengyűlölet elutasítása mellett. Üzenete végén arra kérte a nemzeti kisebbségeket, hogy a román többséggel közösen építsék fel azt a Romániát, „amelyben mindannyian élni szeretnénk”. (Agerpres)

A szerethető kisebbség

(Folytatás az 1. oldalról)

fasiszta, nacionalista hurokat pengető pártok igencsak élre törtek, nagyszámú támogatókkal mögöttük. És ebben az az elkeserítő, hogy harminc év alatt felnőtt egy olyan nemzedék, amely nem a kommunizmusban szocializálódott, amikor ránk erőltették a kisebbségi helyzetet, és a többségeket is úgy nevelték, hogy mi másodrangú állampolgárok vagyunk. A globalizált világba született fiatalok eszméjében, lelkében nem kellene táptalajra találgon ez a retorika, mégis – amint kiderült az utóbbi politikai események során – van, aki folytassa a Ceausescu-féle irányelveket. Persze vannak szerethető kisebbségek is. Az a tizenhét, amelyet már lehet mutogatni ország-világnak mint az ország multikulturalitásának hű őrzőit: az erődtemplomokat építő százsokat, a bukovinai huculokat, a deltai lipovánokat, a szirtakít járó görögöket, a mandulaszemű tatárokat stb. Számukra biztosított a támogatás egy-egy kulturális rendezvényre, könyvkiadásra, népi örökségük ápolására, és néhány anyanyelvi osztály is működik még. Na de ott van a magyarság, amely nemzetalkotó – bár ebben a formában soha nem került be Románia alkotmányába – kisebbségként elvárja (többek között) azt, hogy a román állam visszaszolgáltassa ingatlanjait, iskoláit, és ugyanolyan létfeltételeket teremtsen nemcsak papíron, hanem a valóságban, mint a többségieknek, és ami leginkább bosszantó az egyszerű ember számára, hogy néha-néha még mindig a magyarok a hibásak a román politikai elit inkompetens döntéseiről. Még elkeserítőbb, hogy az unió sem mer döntést hozni az őshonos kisebbségek ügyében. Mint ismeretes, az Európai Bizottság a több mint egymillió polgár aláírásával is alátámasztott Minority Safe Pack kezdeményezési csomagot elutasította, így nem emelte jogszabálytervezetté. Az EU bíróságának kell döntenie erről. Pedig az ügy roppant egyszerű lenne, ha a kérdést a többség-kisebbség viszonyában az egyszerű emberek szempontjából vizsgálnák. Azok szintjén, akiknek nem gond, ha mindenki a másik nyelven üdvözlöli egymást az utcán, vagy kávéznak valamelyik teraszon, s netán ugyanazokkal a mindennapi gondokkal küzdenek. Mikor leszünk már végre szerethető kisebbség, létszámtól függetlenül?

Törvénytervezet a családi erőszak megelőzésére

A képviselőház kedden elfogadta azt a törvénytervezetet, amely több kötelezettséget határoz meg a hatóságok számára a családon belüli erőszak megelőzése és leküzdése érdekében, és amely többek között előírja, hogy a helyi hatóságoknak a tömegközlekedési járművek megállóiban is ki kell függeszteniük a segélyvonal számát és a szociális szolgáltatások elérhetőségére vonatkozó információkat. A jogszabálytervezet a 2003/217-es törvényt módosítja és egészíti ki, egy sor kötelezettséget vezetve be a helyi és a központi hatóságok számára.

Az elfogadott rendelkezések értelmében a nők és férfiak közötti esélyegyenlőséggel foglalkozó megyei bizottságok feladata lesz éves jelentést készíteni az ebben az ügyben elvégzett munkáról, az elkészített tanulmányokról és elemz-

sekről és a helyi közigazgatási hatóságok számára tett ajánlásokról. Mindezeket a prefektúra közzéteszi honlapján.

A családügyi, ifjúsági és esélyegyenlőségi minisztérium a munkaügyi és társadalmi szolidaritási minisztériummal, a belügyminisztériummal, az oktatási, az egészségügyi, az igazságügyi tárcával és a kutatásért, innovációért és digitalizálásért felelős minisztériummal együttműködve évente dokumentumanyagokat dolgoz ki és terjeszt a családon belüli erőszak megelőzéséről, okairól és következményeiről – írja elő a tervezet.

Az egészségügyi minisztérium köteles lesz utasításokat kidolgozni annak biztosítására, hogy az állami vagy magán-egészségügyi rendszerben dolgozó háziorvosok és szakorvosok a páciens beteglapjában rögzítsék a családon belüli erőszak gyanúját, és hogy minden egészségügyi intézményben kifüggeszsek a családon belüli erőszak áldozatainak

nyújtott tanácsadói szolgáltatásokról – például a segélyvonalról – szóló információkat.

Az oktatási tárcának szintén kötelessége utasítani az oktatási intézményeket ezen információk kifüggesztésére.

A helyi közigazgatási hatóságok kötelesek lesznek a székhelyükön kifüggeszteni és a honlapjukon közzétenni a családon belüli erőszak megelőzésére és leküzdésére irányuló szociális szolgáltatások elérhetőségéről és a területen végrehajtott programokról szóló információkat, valamint évente jelentést készíteni és a honlapjukon közzétenni ezek eredményét, illetve költségeit. A helyi közigazgatási hatóságoknak ugyanakkor a tömegközlekedési megállóknak és a járművekben is ki kell függeszteniük a segélyvonal számát és a szociális szolgáltatások elérhetőségére vonatkozó információkat. A képviselőház döntő házként szavazott az ügyben. (Agerpres)

A téli fűtésszámlák fedezésére gyűjtenek

(Folytatás az 1. oldalról)

A tél mindig nehéz időszak a szóránkollégium életében a magasra rúgó számlák miatt, több ezer lejes kiadással számolnak havonta, hiszen a meleg víz és a villanyáram mellett a fűtés is rengetegbe kerül, ugyanakkor 48 gyerek étkeztetése, ruháztatása folyamatosan biztosítva kell legyen.

Nemrég példaértékűen összefogott a közösség a magyarfülpösi szóránkollégium érdekében, ugyanis 2022 decemberében ugyancsak a nagylelkű adakozók segítségét kérték az alternatív fűtőhálózat kiépítéséhez, és sok kicsi sokra megy alapon rövid időn belül sikerült is összegyűjteni a 45 ezer lejt, amibe a pelletes kazán, a szerelés, valamint a fűtőanyag beszerzése került.

Ady István református lelkipásztor, a szóránkollégiumot működtető Gyerekmosoly (egykori Szivárvány) Alapítvány vezetője elmondta, a magyarfülpösi otthonban, ahol a kisebb gyerekekről gondoskodnak, már az új, pelletes kazánnal fűtenek, a szászrégeni kollégiumban pedig, ahol a nagyobbak élnek, faalapú a fűtésrendszer, a havi költségek több ezer lejtet rúgnak, ezért ismét segítséget kérnek, hogy a télen fedezni tudják ezeket.

A magyarfülpösi szóránkollégium több mint húsz éve úgy működik, hogy nincsenek állandó támogatói, de pályázati lehetőségeknek köszönhetően, valamint nagylelkű jótevők személyében a Jóisten mindig kirendeli mindazt, amire szükség van ahhoz, hogy a Mezőségen, szóránban, nehéz körülmények között élő, mintegy félszáz gyerek asztalára nap mint nap meleg étel kerüljön, fűtött termekben, anyanyelvükön tanulhassanak, biztosítva legyen a ruházatuk, illetve a tanszereik. Jelenleg 48 gyerekről gondoskodnak a magyarfülpösi, valamint a szászrégeni kollégiumban, a legkisebb bentlakó óvodáskorú. A gyerekek magyar vagy vegyes, mélyszegénységben élő családokból származnak, a szülők nagy része nem járt iskolába, írni-olvasni kevesen tudnak közülük. A szóránkollégiumot azért álmodta meg és hozta létre Ady István lelkipásztor, hogy ezek a gyerekek ne kallódjanak el, hanem legyen esélyük egy jobb életre. A kollégiumban nem csak oktatás folyik, a gyerekek hétfőtől péntekig ott tartózkodnak, csupán hétfővégére, illetve a vakációkban kell hazamenniük. De a szóránkollégium munkatársai vakációban, otthon is felkeresik őket, két-háromnaponta ebédet visznek nekik.

Bármilyen kis összeg sokat jelent, akik szeretnének adakozni erre a nemes célra, megtehetik január 6-ig a következő bankszámlákra:

EUR: RO06BRDE270SV02487352700

RON: RO79BRDE270SV03274502700

HUF: RO27BRDE270SV81501192700

Az adományozókat arra kéri, utaláskor tüntessék fel, hogy GYEREKMOSOLY ALAPITVÁNY FUNDATIA ZAMBET DE COPIL, illetve a szövegben, hogy „téli fűtés”.

Ady István érdeklődésünkre elmondta, szerencsére vannak visszatérő, illetve alkalmi támogatók, akik élelmiszerekkel vagy akár téli, meleg cipővel segítik a gyerekeket. Lelkes, visszatérő támogatójuk a Szóránymagyarság Gyermekéiért Alapítvány, valamint az Egy Vértől Vagyunk Alapítvány és annak vezetője, Gui Angéla, aki az adományok, a téli, meleg lábbeli, illetve sportcipők mellett évente többször is olyan élményekkel gazdagítja a gyerekeket, amelyekben otthon sohasem lenne részük, szerveztek számukra sporttábor, a tavaly, az adventi időszakban pedig kirándulással, közös korecsolyázással egybekötött táborral lepték meg őket. Idén az adventi időszakban az alapítvány csapata nem tudott eljönni Fülpösre, de nem feledkeztek meg a szóránkollégium bentlakóiról, már elküldték az ajándékokkal teli cipősdobozokat – tette hozzá Ady István. Egy motoros csapat is a szíven viseli a gyerekek sorsát, évente ellátogatnak Magyarfülpösre, és elviszik adományait, ugyanakkor vállalkozók, magánszemélyek is segítenek alkalomadtán élelemmel, gyümölcselemmel, édességgel.

A Világoló Egyesület is felkarolta a fűtésszámlák fedezésére indított gyűjtőakciót. Emellett évek óta rendszeresen táncoktatást, kézművesfoglalkozásokat és nyári tánc-, ének-, kézművestáborokat szerveznek a gyerekeknek. Az Erdélyi Hagyományok Házával a tavaly a lányokat egy-egy pörgős szoknyával ajándékozták meg, nemrég pedig jótékonyági mellényvarró műhelymunkát szerveztek, ahol a kollégiumban élő fiúknak szövetmellényt készítettek.

A jövőt tervezik

Beruházásokról döntött a megyei önkormányzat

Kedden tartotta soros ülését a Maros Megyei Tanács Péter Ferenc tanácselnök és az Újonnan beiktatott két alelnök, Csibi Attila Zoltán és Ovidiu Dancu elnökletével. Az ülés végén a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia kórusa karácsonyi dalokkal örvendeztette meg az önkormányzati testületet.

Mezey Sarolta

Két új kórházépület építésére pályázik a megyei tanács

Az év utolsó soros tanácsülésén két egészségügyi beruházás tervét hagyta jóvá a megyei tanács. A Maros Megyei Klinikai Kórház egy háromemeletes kórházépületet szeretne építeni a Mihai Viteazul utca 31. szám alatt, ahol korábban a Galenus magánkórház működött. Az új kórházépület több funkciót is ellátna, a földszinten nappali kórházi ellátásra alkalmas szalonok és orvosi rendelők kapnának helyet, az első emeleten műtőt és intenzív terápiás részleget alakítanának ki, a 2. és 3. emeletre pedig plasztikai sebészeti, endokrinológiai és szemészeti rendelők, valamint szalonokat terveznek. A beruházás összértéke 132 millió lej. Ez magába foglalja a kórházi bútorzat, az orvosi felszerelések és eszközök árát is – tájékoztatott a megyei tanács sajtóirodája.

A dicsőszentmártoni Gheorghe Marinescu Muncipiumi Kórház egy ötemeletes kórházépületre készül pályázni. Lesznek benne műtők, vértranszfúziós központ, sürgősségi ellátóegység, radiológiai, neurológiai osztály, belgyógyászati, gyermekgyógyászati, onkológiai és újszülöttszty. A projekt részét képezi egy 100 férőhelyes parkoló és egy helikopter-leszálló kialakítása is. A beruházás összértéke 421 millió lej.

A két kórházi beruházásra az Egészségügyi Minisztériumhoz fog pályázatot benyújtani a Maros Megyei Tanács a megyei kórházzal és a dicsőszentmártoni kórházzal partnerségben.

Év végi költségvetés-kiegészítés

A testület költségvetés-kiegészítésről is döntött. December elején a kormány a költségvetési tartalékalapból 6 millió lejt utalt ki Maros megye számára a szociális szolgáltatásokra, beleértve a gyermekvédelmet, nappali központokat, fogyatékkal élők számára létesített bentlakásos központokat és időotthonokat. Emellett a Munkaügyi Minisztérium 223 ezer lejt utalt ki a fogyatékkal élő személyek juttatásainak finanszírozására. A pénzt teljes egészében a Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóságnak utalták át.

A tanács emellett 10,47 millió lej értékű kölcsönt hagyott jóvá a megye költségvetéséből a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér számára, amelyet a

repülőgép-parkoló platform korszerűsítésére és az utasterminál bővítésére fordíthatnak.

A Maros Megyei Klinikai Kórház és a dicsőszentmártoni Dr. Gheorghe Marinescu Muncipiumi Kórház esetében is költségvetés-kiegészítést hagyott jóvá a megyei tanács, előbbi 2,452 millió lejt, utóbbi 234 ezer lejt kapott. A kulturális intézmények számára az adókból visszaosztott pénzekből a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia 4,9 millió lejt, míg az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház 1,9 millió lejt kapott.

Újabb elektromos iskolabuszok a megyének

További négy Maros megyei település fog elektromos iskolabuszokat kapni a Maros Megyei Tanácstól. A megyei önkormányzat két típusú elektromos kisbusz beszerzésére hirdetett közbeszerzést. A licit első tétele 16+1 férőhelyes kisbuszok beszerzésére vonatkozott, ezt az Aveuro International Kft. cég nyerte el, a szerződés értéke 21.724.800 lej (héta nélkül). A második tételt – két 8+1 férőhelyes mikrobusz vásárlása – megfelelő ajánlatok hiányában törölték.

A több mint 8,5 millió lejes (héta nélkül) keretből további hét, 16+1 férőhelyes kisbuszt tud vásárolni a megyei tanács. A tanácsülésen elfogadott döntés értelmében a következő települések iskolái kapják az elektromos kisbuszokat: Görgényhodák és Sónárad községek egy-egy iskolabuszt kapnak a 8+1 férőhelyes kisbuszok helyett, további öt iskolabuszt pedig a tartaléklistán szereplő négy település között fognak szétosztani: Görgényzentimre kettőt, Ratosnya, Balavásár és Erdőszyentgyörgy egy-egy kisbuszt fog kapni.

Az országos helyreállítási alaphoz (PNRR) finanszírozott projekt által több mint 700 Maros megyei diák szállítása oldódik meg környezetbarát módon.

Ion Vlasiu-emlékházat alakítanának ki Dédabisztrán

A Maros Megyei Tanács megvásárolja azt a házat és műtermet, amelyben Ion Vlasiu szobrászművész, festő és író élt és alkotott. A Dédabisztrán található ingatlan Ioana Maria Vlasiu kínálja eladásra a benne található szobrokkal, festményekkel, rajzokkal, hagyományos művészeti tárgyakkal, a művész személyes tárgyaival és dokumentumaival együtt.

A Maros Megyei Múzeum Ion Vlasiu-emlékházat alakítana ki a házban. A megvásárlásra kerülő tárgyak kiegészítik a Maros Megyei Múzeum gyűjteményét, amely Ion Vlasiu több mint 100 alkotását foglalja magába. Ezek a marosvásárhelyi Kultúrpalotában vannak kiállítva.

Az értékbecsléssel megbízott cég szerint az ingatlan értéke 273.400 lej (55.000 euró), a kulturális javak értéke 417.480 lej, a leltári tárgyaké 44.030 lej. A megyei tanács hamarosan dönt a vásárlás ügyében.

Levéltitok

A minapi jegyzetem egyik kitétele felháborodást és országos nyugtalanaságot váltott ki olvasóim szélesebb és szűkebb táborában. Sajnálom, mondom, de belátom, valamit tenni kell a csorba kiküszöbölésére érdekében. Az a mondat a kezdőnegyedben íródott le, és így szólt. „Levelet az emberiségnek már csak a fejletlenebb írástudó része fogalmaz.” Ezzel azt akartam jelezni – magyarázom a bizonyítványomat –, hogy ma már kevesen vetemednek arra, hogy hosszú-hosszú levelet írjanak ennek, annak, hivatalnak, szerelmesnek, hozzátartozónak. Nincs rá idő és nincs rá köz- és magánigény, sőt türelem sincs legtöbbször a címzett oldalán. Ehelyett csörögnek, zörögnek, zenélnek, kukorékolnak, rikácsolnak a mobiltelefonok, ahol végtelenített hosszúságú beszélgetések folytatódhatnak, amelyek akár tartalmasabbak is lehetnek az írott episztolánál. Egy hátrányuk van: nem visszajátszhatóak, hacsak a beszélgetők nem egyeznek meg a hangszalagra vételben, illetve, ha a hatóság figyelemre méltónak ta-

lálja a párbeszéd egyes titkoszolgálatok érdeklődésére számot tartó részleteit. Természetesen az írástudatlanok nem írnak levelet, ezért is folyamodnak a demokratikusabb telefonhoz.

A levélhez hozzátartozik a levéltitok, ami az előző jegyzetemből kimaradt. Ennek megsértése a mindenkorai diktatúrák kedvenc időtöltéséhez tartozik, bár minden alkotmány – már ahol van – garantálja, és a sértést a törvény szigorával bünteti.

Levelet írni amúgy szép és tisztességes dolog. Vannak, akik szívesen vetik levélpapírra (kockás füzetlapra, kitépelt árkuspapírra) gondolataikat és üzeneteiket. Ha ez számukra a foglalkozások legszebbike, akkor bennük egy író hajlamai támadnak fel és vezetődnék, vetődnek papírra az öröklétek szánva. Az efféle feljegyzések hasznos forrásai az utódok számára az elődök életéről, mindennapjairól.

Egyfajta naplónak is tekinthető, bár nem folyamatosan íródott, hanem szakaszosan: alkalmanként születésnap, névnap, gratulációba csomagolva, személyi eseményekhez, lelki mozzanatokhoz kötődve. Aztán vannak az irodalmi és mű-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

vészi levelezések, amelyek a tudomány, a filológia, a történelem, az irodalomtudomány, a pszichológia vagy a köztörténet számára is jelentősek, a szakemberek érdeklődésére tarthatnak számot. Kritikai és népszerű kiadásokban is publikálhatók, ahol a homályos utalásokat vagy azokat a kijelentéseket, bekezdéseket, szavakat, melyek a mai olvasó számára már nem érthetők, lábjegyzetekben, lapszéli kommentárokkal világosítják meg. Ezek komoly művek, iskolákban is tanít-

ják, mi több, ezzel próbálják beavatni a nebulót a levélírás művészetébe.

Madame de Sévigné a 17. században élt, XIV. Lajos francia király kortársa volt, és 1372 levele maradt fenn, amit lányához írt. A levelek a korszak női szemmel, nagy művészi stílusérzékkel megörökített keresztmetszetét adják, és mindmáig nagy érdeklődésre tartanak számot. A levelekben egyaránt előfordul politika és pletykák, botrányok, társadalmi nyugtalanságok, adópré és királyi szeretők. A királynők magánéletének részletei bomlanak ki, melyeket már máshonnan nem lehetne megtudni, előbányászni a kortörténelemnek. Vagy kéznél vannak az ókorban, a Krisztus előtti első században íródott Cicero-féle levelek (Epistulae ad Familiares), amelyek a csodával határos módon fennmaradtak. Ezeket az episztolákat barátaihoz és közéleti személyekhez intézte, s modellként

hatottak (kötelező tananyagként szerepeltek) az egész középkor és kora újkor folyamán, ami a közérdekű levélváltást, szónoklatokat, a gondolatközlés logikai tisztaságát illeti. Ismerünk fiktív leveleket, amelyeket soha nem küldtek el, amelyeket képzeletbeli vagy halott személyekhez írtak irodalmi vallomások gyanánt. Itt a levél csupán forma. (Vö. az ún. levélregény.)

De ha nagyobbakról a köznap kisemberekre térünk, akkor saját írástudatlanságunkat is elő kell vennünk, hiszen emlékezzünk, micsoda erőfeszítéssel írtuk meg azt az első levelet, amit március 8-án diktált a tanító néni (bácsi), és amelyet anyáknak körmöltünk le. Belepacázva, újrakezdve, kitörölve, mire elkészült, beleizzadtunk és megesküdtünk, hogy ez volt az utolsó ebben a műfajban. Aztán soha nem tartottuk be az ígéretet, bár a bentlakásból, egyetemről, katonaságból, kórházból, fogságból rendszertelenül írtunk haza. Annál jobban esett levelet kapni. (Ha egyáltalán érkezett... a posta és cenzúr jövótábról.)

Az Ariel új színházi nevelési előadása

Atya, fiú... és a diákok

Meddig cipelhetők a gyermekkori sérelmek, amelyeket egy szülő hiánya okoz? Elvárhat-e bármit is egy édesapa a felnőtté váló egykori kisfiútól, ha éppen akkor lépett ki (le) az életéből, amikor gyermekének a legnagyobb szükségére lett volna rá? A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház legújabb, 14 éven felüli nézőknek szóló előadása, az Atya, fiú... ezekre a kérdésekre (is) választ adhat a tinédzser befogadónak, aki az első pillanattól a színházi játék részese lesz.

Nagy Székely Ildikó

A kamaszlelkeket megmozgató kétszereplős produkció december 13-án, péntek déli bemutatója előtt a szerzővel, Eck Attila magyarországi dramaturggal, drámapedagógussal és Gyevi-Bíró Eszterrel, az Atya, fiú... rendezőjével, látványtervezőjével, a budapesti Kolibri Színház színházi nevelési koordinátorával beszélgettünk.

– *Hogyan született meg az első Atya, fiú... előadás, amelynek célközönsége a magyarországi kamasztársadalom volt?*

Eck Attila: – Mindig beszélünk Eszterrel arról, hogy mi az, ami minket éppen inspirál, és nekem volt egy ötletem, ami egy irodalmi alapanyagból indult volna ki, ebből Eszter írt egy szinopszist, amit átadtam nekem, azt én elkezdtem továbbfejleszteni, és végül egy nagyon intenzív írói befejező szakasz zárta le a folyamatot, a darab azonban a próbák alatt is alakult. Eredetileg a Váci Dunakanyar Színház számára készült a produkció még 2019-ben.

Gyevi-Bíró Eszter: – Sok előadás ment le Budapesten és környékén, de most egy teljesen más adaptációval találkozunk a nézők. A szöveg is nagymértékben változott, például ami helyileg túlságosan Magyarországhoz kötődött, azt átirtuk, így a Balaton-part helyett a Víkendtelepről lesz szó egy adott pillanatban. Az alapállapot azonban – az, hogy hogyan viszonyulunk a szülőhöz, mi az, amit mintaként átveszünk, mi az, amit megtagadunk, és mi az, amit akarunk ellenére, önkéntelenül másolunk – megmaradt. Ezt a problémakört az önálló életüket elkezdő fiatalok kapcsán mindenképpen érdemesnek találtuk körbejárni.

Két nagyszerű művésszel dolgoztunk, Szabó Dániellel és Bonczidai Dezsővel, akiknek nagyon köszönöm, hogy a színházzal, illetve a Művészeti Egyetemmel kapcsolatos egyéb munkájuk mellett ilyen csodálatosan jelen voltak ebben a folyamatban.

A nagy, közös élmény

– *Mi hívta életre a marosvásárhelyi Atya, fiú...?*

Gy.-B. E.: – Váratlanul jött az életembe a felkérés másfél-két évvel ezelőtt, hogy itt, Marosvásárhelyen állítsak színpadra egy színházi nevelési előadást. Ennek a műfajnak a sajátossága, hogy a produkció különböző pontjain kifordul a színész a néző felé, és megkérdi a gondolatait a látottakkal kapcsolatban. A fiatal hallgatóság akár tanácsokat is adhat a szereplőnek, és ezzel bizonyos szinten befolyásolja az előadás menetét. Így minden előadás más, hiszen a jelen levő fiataloknak a megnyilatkozása kerül

összesen mindössze 14-15 próbanapunk volt.

– *Mi volt a koncepció a produkció látványvilágának kialakításában?*

– Egy olyan srácról van szó a darabban, aki pszichológusnak tanul, és nemsokára végez az egyetemen – azt nem határoztuk meg, hogy hol, illetve nevet sem adtunk neki, sem az apának, hogy ez ne legyen gátló tényező –, és nagyon fontosak neki a könyvek. Ezért az egész látványvilág egy könyvdizájnos háttérre álmódtam meg. Az Ariel csapata hatalmas segítséget nyújtott ebben, eszméletlen munka folyt a kicsi műhelyben, hogy ez a rendkívül részletgazdag világ megszületessen.

– *Tantermi előadásról lévén szó, iskolákba is utaztatható lesz az Atya, fiú...?*

– Eredetileg ez volt a célunk, de elképzelhető, hogy most egyelőre itt, az Ariel stúdióban kerül sor az előadásokra.

Az előadásfelvételeket Cseke Péter készítette

bele a nagy közös élménybe. Azt hiszem, hogy ez a „közös élmény” a legfontosabb hívószó. Egy ilyen előadást mindig egyszerre egy osztálynak érdemes bemutatni, hogy az osztályközösség biztonságát adjon a fiatalnak ahhoz, hogy nyugodtan tudja képviselni a gondolatait, illetve az érzéseit, amelyekről mindig nehezebb beszélni.

– *Mikor kezdődött, és milyen volt az itteni próbafolyamat?*

– November közepe táján vágunk bele a közös munkába az Ariel társulatával, én Vásárhely és Budapest között pendliztem. Javarészt három napot voltam itt egy héten, rendszerint keddtől csütörtökig. Nagyon tempósan kellett haladni, mert

Százéves tinigondok mai keretek között

– *Meglátásokat szerint változott-e valamilyen módon az utóbbi években a tinédzser közönség mint befogadó?*

E. A.: – Úgy gondolom, hogy mindössze a témák változnak, a „gyerekanyag” ugyanaz marad. Ahogy a mindenkor pedagógusnak és színházi gondolkodónak, nekünk is résen kell lennünk, figyelniünk kell arra a korosztályra, amelyhez ösztintén akarunk szólni.

Gy.-B. E.: – Persze, a digitális világ bekúszása a fiatalok életébe, az erre adott reakcióik, az, hogy a telefon állandóan kezükben van,

kellemetlen, de mindenképpen megtörténik, úgyhogy inkább ezzel együtt „ússzunk”, mint ellene. Próbáljuk úgy megmutatni ennek az egésznek a visszásságait, hogy az közös ügyünk legyen, és ne a felnőtt mondja meg a gyerekeknek a frankót. De mindentől elvonatkoztatva, vajon az első szerelemmel való találkozás nem ugyanolyan probléma-e egy átlagos gyerekeknek 2024-ben, mint 1924-ben? Vagy a lányoknál a nemet mondás művészeté, az, hogy „én akarok veled buliba menni, szeretném, ha megfognád a kezem, azt is szeretném, hogy lassúzzunk, de nem akarom, hogy ennél tovább menjél”? Ez is ugyanannyira érvényes volt 1960-ban, mint most. A probléma tehát ugyanaz, csak az artikuláció, a keretek változtak, és ezeket a kereteket kell nekünk mindig kortársítani, újragondolni.

E. A.: – Vannak ilyen archetipikus problémák, és a keretrendszer igazából azt mutatja meg, hogy lehet-e egyáltalán ilyenekről beszélni. Egyre több dologról tudunk és lehet és kell is beszélni. Például minden nemzedéknek problémája volt az előtte lévővel, mindenki balhézott az apjával meg az anyjával, és az, hogy most más rétegeit érinthetjük a témának, mint korábban, a társadalom fejlődéséből adódik.

– *A szülő-gyerek kapcsolatot illetően milyen különbségeket tapasztalatos mondjuk egy pesti vagy egy vidéki kamasz esetében?*

Gy.-B. E.: – Én Atival együtt Kárpátalján is dolgozom tinédzsereknek szóló előadásokban, és úgy látom, hogy az az erősebb kommunikációban megnyilvánuló tisztelet, úgy is mondhatnám, hogy távolság, ami szülő és gyermek, pláne nagyszülő és gyermek között megvan, ott valóban érvényesebb, mint Budapesten, ahol megengedőbb, lazább a kommunikáció, kevesebb a tabu. Ez szerintem alapvetően jobb a gyerekeknek, ha viszont mindent megengednek neki a tévesen értelmezett liberális nevelés szellemében, és semmi sem tabu, az már nem jó, az nem nevelés.

Partnerként megszólítani

– *A serdülők digitális kultúrájához visszatérve, hogyan lehet egy színházi előadás szövegével, illetve magával a játékkal elterelni a fiatal figyelmét a telefonról, ami ott van a zsebében, hogy titokban ne azt nyomogassa a produkció alatt?*

E. A.: – Mindannyiunk életében ott van a telefonozás mint pótcselekvés. De abban a pillanatban, amikor egy olyan anyag szólal meg, ami érvényes, nem nézi hülyének, hanem partnerként kezeli a közönséget, ösztintén tesz fel neki komoly kérdéseket, ez megszűnik. Ezért is gondolom úgy, hogy egy gyerekvagy ifjúsági előadást színpadra állítani az egyik legnehezebb és legnehezebb munka.

Gy.-B. E.: – Nem versenyezni kell a digitális világgal, hanem önmagában egészen tekinteni a színházat, mert az „itt és most”-nak az

ereje egyre nagyobb. A fiatalok most már digitális platformokon léteznek, ahol „vagyok is, meg nem is, a saját valómmal nem létezem”, de amikor a színház egyszer csak megérett a kamasszal, hogy „figyelj, barátom, ez most itt történik veled, és neked jogod, illetve tulajdonképpen kötelességed is befolyásolni a történetet”, minden megváltozik.

E. A.: – A jelenlétőségnek, annak, hogy abban a térben, amelyben a játék végbemegy, közösen használjuk el azt a darabka életidőt, van ereje, és ez hat a nézőre.

Gy.-B. E.: – Mi nem tetetjük le a fiatallal a telefont, de amikor ott van a darab teremtette közegben, a mostani előadás esetében a fiú szobájában, akkor hogy kezdje el a mobilját babrálni?

E. A.: – Amikor abban a szakrális térben, ami a színház, elindul egy érvényes játék, ami tényleg meg akarja szólítani a közönséget, egyszerűen hasznos és szórakoztató, működni fog ez az egész, és a színház egy átmeneti rituálévá tud válni, amelynek mindannyian a részesei vagyunk.

Játékelmény és feloldozás

Az Atya, fiú... premierjén a marosvásárhelyi Mihai Eminescu Pedagógiai Liceum egyik tizenkettedik osztálya vett részt. A főként lányokból álló csapatot a tulajdonképpen előadás előtt a darab drámatanára, az Ariel színház irodalmi titkára, Fehér Csaba vonta be egy közös játékba, amelynek során azt találgathatták, hogy ki készül beköltözni a könyveket, képregényeket, számítógépes játékokat, egy burgeringyes papírkoronát, egy Bibliát és egy gyerekkori fotót is rejtő dobozokkal teli térbe. Ezután önmagukat pozicionálhatták a nézők, aszerint, hogy konfliktuskerülőnek tartják-e magukat vagy inkább „beleállnak” az ilyen helyzetekbe, illetve megbocsátók vagy haragtartók-e. A következő körben arra válaszolhattak, hogy szerintük mit gondolhat egy hatéves gyerek a felnőttekről, ezzel pedig be is léptek a darab cselekményébe, a huszoneves fiút alakító Szabó Dániel ugyanis a diákok gondolatait ismételve indította a játékot, amely az önállóodás útjára lépett egykori kisfiú és a 16 év távollét után visszatérő apa képzeletbeli találkozására volt. Zseniálisan feszült egymásnak a két karakter, majd miután az apát játszó Bonczidai Dezső felfedte a látogatása indítékaként hozott titokzatos levél tartalmát – egy kórházi értesítés a szülő elhunytáról –, újra a nézőkön volt a sor, hogy gondolataikkal közelebb hozzák egymáshoz az apát és a fiút. Eck Attila és Gyevi-Bíró Eszter szavai beigazolódtak, senki sem esett bele mindegyre a telefonjába a hol nevetető, hol torokszorító játék alatt, ahogy az előadás utáni drámafoglalkozáson sem, amikor Fehér Csaba irányításával értelmezték a látottakat, majd tanácsokat is adtak a főszereplőnek egy boldogabb élethez.

Gyevi-Bíró Eszter és Eck Attila

Fotó: Nagy Tibor

A szeretet, az összefogás, az együtt gondolkodás és cselekvés jellemezze jövőben is mindennapjainkat!

**Áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván**

Nyárádszereda önkormányzata.

Tóth Sándor polgármester

**Kedves magyaróiaiak,
holtmarosiak és fickóiak!**
A helyi tanács nevében

**áldott karácsonyt,
eredményekben gazdag
új évet kíván**

Kristóf József Lóránt
polgármester,
Varga József alpolgármester

*„Karácsonyfa minden ága
csillog-villog: csupa drága,
szép mennyei üzenet:
Kis Jézuska született.”*

A Székelyberei
Polgármesteri Hivatal

**áldott ünnepet,
boldog új évet kíván.**

Benedekfi Csaba
polgármester

*„Pihe havat szór a tél,
Betlehem csillaga útra kél.
Csodát ígér most az est,
Istennek gyermeke született.”*

A Nyárádgálfalvi
Polgármesteri Hivatal
és a helyi tanács

**meghitt, békés karácsonyt,
boldog új évet kíván.**

Karácsony Károly
polgármester

*„A kis Jézus megszületett, örvendjünk!
Elküldötte ő szent fiát Istenünk.”*

**Áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván**

Kibéd Polgármesteri Hivatala
és a helyi tanács.

Zakariás Botond Csaba
polgármester,
Dósa Sándor
alpolgármester

*„Magszólal sok apró csengő
Érces hangjuk lágyan zengő.
Azt zenélik minden ágon:
Karácsony van a világon.”*

Vajdaszentivány
Polgármesteri Hivatala

**békés karácsonyt,
boldog új évet kíván!**

Boer Vasile polgármester

**Áldott karácsonyt, békés,
boldog új évet kíván**

a Székelyhodosi
Polgármesteri Hivatal
és a helyi tanács.

Barabási Ottó polgármester,
Bakó Zoltán alpolgármester

*„Karácsonyi éneket dalol fenn a menny,
békesség és szeretet áradjon ideleinn...”*

**Áldott karácsonyt, boldog új
évet kíván a község lakóinak**

a Dózsa György-i Polgármesteri Hivatal.

Iszlai Tibor polgármester,
Dombi Ferenc alpolgármester

*„Harangjáték szól: éjféli üzenet:
Kis Jézuska született!”*

A Nagysármási Polgármesteri Hivatal

**áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván.**

Botezan Valer
polgármester,
Trombitás Jolán
alpolgármester

*„Karácsonyi fény ragyog,
díszesek az ablakok,
az egész Föld ünnepel,
a Megváltó oly közel.”*

**Áldott karácsonyt,
békés, eredményekben
gazdag új évet kíván**

Makfalva Polgármesteri Hivatala.

Vass Imre
polgármester

A Görgényszentimrei
Polgármesteri Hivatal
és a helyi tanács

**áldott karácsonyt kíván!
BÚÉKI!**

Boar Laurențiu Dumitru
polgármester,
Bodor József
alpolgármester

*„Tárd ki a szíved, s engedd be a fényt!
Az emberré lett Isten leszállott közénk.”*

**Áldott karácsonyt,
boldog új esztendődet kíván**

a Kerelőszentpáli
Polgármesteri Hivatal.

Simon István polgármester

*„Szent karácsony éjjelén
táncot jár a gyertyafény.
Meghittség és szeretet
melengeti szívedet.”*

**Áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván**

a Mezőbándi Polgármesteri Hivatal
és a helyi tanács.

Adrian Rus polgármester,
Bartha Imre alpolgármester

*„Ó, te égi gyermek,
kit az Isten küldött,
nyújts a mi szívünknek
békét, áldást, üdvöt.”*

**Áldott karácsonyt, békés,
boldog új évet kíván
a község lakóinak**

a Jeddi Polgármesteri Hivatal.

Bányai István polgármester

Balavásár község
önkormányzata
és képviselő-testülete nevében

áldott karácsonyt és boldog új évet kíván

Varga András Adorján
polgármester

„Tárd ki a szíved, s engedd be a fényt!
Az emberré lett Isten leszállott közénk.”

A Backamadarasi Polgármesteri Hivatal

áldott karácsonyt, boldog új évet kíván.

Szócs Antal
polgármester

„Megszületett a szeretet
Földünkre e napon,
Hogy a fáradt embereknek
Hívet, reményt adjon.”

**Meghitt karácsonyt,
eredményes, boldog
új évet kíván**

**Szováta Polgármesteri Hivatala
és a helyi tanács.**

Fülöp László Zsolt
polgármester,
Kiss Ferenc alpolgármester

„Szent karácsony éjjelén
táncot jár a gyertyafény.
Meghittség és szeretet
melengeti szívedet.”

**Áldott karácsonyt, boldog új
évet kíván**

**a Marosludasi Polgármesteri
Hivatal.**

Moldovan Ioan Cristian polgármester,
Kis István alpolgármester

„Tiszta öröm tüze átég a szemeken,
a harangjáték szól: éjjeli üzenet:
Kis Jézuska született!”

**Békés, áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván**

**a Vámosgálfalvi Polgármesteri
Hivatal és a helyi tanács.**

Balog Elemér polgármester,
Szentgyörgyi Anna alpolgármester

**Az Ákosfalvi Polgármesteri Hivatal
és a helyi tanács nevében**

**áldott karácsonyt, békés, boldog
új évet kíván**

Osváth Csaba polgármester

„Az angyal pedig ezt mondta nekik: Ne féljete, mert
íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép
öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr
Krisztus, a Dávid városában.” (Lk 2, 10–11)

**Áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván**

Kovács Ilona polgármester,
Borbély Rudolf alpolgármester

**és Mezőmadaras
helyi tanácsa**

**Boldog karácsonyt,
eredményekben gazdag
új évet kíván**

**a Gernyeszegi
Polgármesteri Hivatal.**

Kolcsár Gyula
polgármester

**A Megváltó születésén
örvendezve áldott karácsonyt
és békés, boldog
új esztendőt kívánunk!**

Tisztelettel,
Bodó Előd Barna,
Mezőpanit polgármestere
és
Menyhárt Sándor Levente
alpolgármester

„Ének nem zengett soha szebben,
mint karácsonykor Betlehemben.”

**Áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván**

**a Nyárádkarácsoni
Polgármesteri Hivatal.**

Bodó Károly Gyula
polgármester,
Nagy Csaba István
alpolgármester

**Boldog karácsonyt,
reményteli,
eredményekben gazdag
új évet kíván**

**a Nyárádremetei
Polgármesteri Hivatal
és a helyi tanács.**

Magyari Péter polgármester,
Karácsoni Botond alpolgármester

**Áldott karácsonyt,
békés,
boldog új esztendőt kíván**

**a Sóváradi
Polgármesteri Hivatal
és a helyi tanács nevében**

Zsigmond Pál polgármester,
Tóth István alpolgármester

„Szeretet ünnepe, ragyogó karácsony,
Nincs nálad áldottabb ünnep a világon!”

**Hittel és reménnyel teli
ünnepet,
boldog új évet kíván**

**a Marosvécsi
Polgármesteri Hivatal.**

Ördög Ferenc polgármester,
Vita István alpolgármester

**A Nagyernyei Polgármesteri Hivatal
és önkormányzat nevében**

**Istentől megáldott karácsonyt,
egészséget, boldog új évet kíván**

Jánosi Ferenc polgármester,
Siklódi Csongor alpolgármester

A Marosszentkirályi Polgármesteri Hivatal

**áldott karácsonyt,
eredményes új évet kíván! BÚÉK!**

Petru Ionuț Budian polgármester,
Gál Sándor alpolgármester

„Örüljete az Úrban!
Ismét mondom, örüljete.
Az Úr közel!”

**Áldott karácsonyt,
eredményes, boldog,
békés új évet kíván**

**a Csíkfalvi
Polgármesteri Hivatal.**

Varga Ervin
polgármester,
Móga Albert Attila
alpolgármester

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 16. forduló:* Bournemouth – West Ham United 1-1, Arsenal – Everton 0-0, Brighton & Hove Albion – Crystal Palace 1-3, Chelsea – Brentford 2-1, Liverpool – Fulham 2-2, Manchester City – Manchester United 1-2, Newcastle United – Leicester 4-0, Nottingham Forest – Aston Villa 2-1, Southampton – Tottenham 0-5, Wolverhampton – Ipswich 1-2. *Az élcsoport:* 1. Liverpool 36 pont, 2. Chelsea 34, 3. Arsenal 30.

* *Spanyol La Liga, 17. forduló:* Atlético Madrid – Getafe 1-0, Alavés – Athletic Bilbao 1-1, FC Barcelona – Leganés 0-1, Villarreal – Betis 1-2, Rayo Vallecano – Real Madrid 3-3, Mallorca – Girona 2-1, Real Sociedad – Las Palmas 0-0, Valladolid – Valencia 1-0, Sevilla – Celta Vigo 1-0, Espanyol – Osasuna 0-0. *Az élcsoport:* 1. FC Barcelona 38 pont, 2. Atlético Madrid 38, 3. Real Madrid 38.

* *Olasz Serie A, 16. forduló:* Bologna – Fiorentina 1-0, Cagliari – Atalanta 0-1, Como – AS Roma 2-0, Empoli – Torino 0-1, Juventus – Venezia 2-2, Lazio – Inter 0-6, Lecce – Monza 2-1, AC Milan – Genoa 0-0, Parma – Hellas Verona 2-3, Udinese – Napoli 1-3. *Az élcsoport:* 1. Atalanta 37 pont, 2. Napoli 35, 3. Inter 34.

* *Német Bundesliga, 14. forduló:* RB Lipsce – Eintracht Frankfurt 2-1, Borussia Dortmund – Hoffenheim 1-1, Heidenheim – VfB Stuttgart 1-3, Freiburg – Wolfsburg 3-2, Mainz – Bayern München 2-1, Mönchengladbach – Holstein Kiel 4-1, Union Berlin – Bochum 1-1, St. Pauli – Werder Bremen 0-2, Augsburg – Bayer Leverkusen 0-2. *Az élcsoport:* 1. Bayern München 33 pont, 2. Bayer Leverkusen 29, 3. Eintracht Frankfurt 27, 4. RB Lipsce 27.

* *Francia Ligue 1, 15. forduló:* Le Havre – Strasbourg 0-3, Reims – AS Monaco 0-0, Auxerre – Lens 2-2, Toulouse – St. Etienne 2-1, Montpellier HSC – Nice 2-2, Olympique Marseille – Lille 1-1, Paris St. Germain – Lyon 3-1, Stade Rennes – Angers 2-0, Brest – Nantes 4-1. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 37 pont, 2. Olympique Marseille 30, 3. AS Monaco 30.

Keserédes pontocska – önbizalom a fiataloknak

Bálint Zsombor

Ma a televízióban

20.00, DigiSport 1, Prima Sport 1: Bukaresti Rapid 1923 – Kolozsvári CFR 1907.

Mihoreanu, Bena, Cantauz a kezdőben, Ureche, Truță a kispadról. Olyan nevek ezek, amelyekről először hallunk a Seps OSK összetételében, pedig ők léptek pályára a Galaci Suporter Club Oțelul elleni kupameccsen. Aztán ott van még Vereguț, Popșa, Câmpean, Kocsis, Batzula, akiknek inkább csak a nevét ismertük eddig. Mindössze egy játékos kapott helyet a kezdőben, aki az élvonalban is játszik, Coman, ő is az öltözőben maradt a szünetben. Amúgy nem is értettük, hogy miért játszott egyáltalán, mert a meccsnek semmilyen tétje nem volt már az OSK számára, így érthető, hogy azok, akikre számít Valentin Suciú pénteken a Kolozsvári FCU ellen, otthon maradtak. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy a szintén tartalékos, de sok kezdőt is pályára küldő Oțelul győzelmére számított mindenki. Az OSK fiataljai azonban másként gondolták, és sikerült kiharcolniuk egy önbizalmat adó, gól nélküli döntetlent.

Bár a mérkőzés folyamán volt néhány szituáció, amely ígéretesnek tűnt az OSK számára, megmutatkozott az építkezésben a sepsiszentgyörgyi tapasztalatlansága. Így a meccsen egyetlen OSK-helyzetet jegyeztünk fel, a 48. percben Kocsis éles szögből tette próbára Dur-Bozoancát. Az Oțelul több lehetőséget is kidolgozott, mégsem éreztük úgy, hogy eredményes lehet. A 6. percben Tănăsă késlekedett Popșa rövid hazafejesénél, a 29. percben Jurić fejelte 3 méterről a hosszú sarok mellé Tomašević beadását, a 38. percben pedig Teles vette le a hatoson, majd derékmagasságból a keresztlécet találta el.

A második félidőben sem tudott az Oțelul gólt szerezni. Az 59. percben Jurić a kapufára fejelte két méterről, a kipattanót pedig Cojocarú fölé lötte. A 71. percben Teles csukafejese öt méterről a

Fotó: az SC Oțelul Galac közösségi oldala

rövid sarok mellett suhant el, a 79. percben Đurić sípcsonttal találta el, és Gyenge megfogta a jobb alsó sarokba tartó labdát. Végül a 89. percben Vereguț a gólvonalról mentette Cojocarú labdáját.

A mérkőzés eredménye amúgy már nem számított. A Seps OSK már korábban kiesett, az Oțelulnak a győzelem sem lett volna elég a továbbjutáshoz, a csoportból pedig egy 2. ligás (Resicabánya) és egy 3. ligás (Gyulafehérvár) csapat jutott a negyeddöntőbe.

Jegyzőkönyv

Románia-kupa, D csoport, 3. forduló: Galaci Suporter Club Oțelul – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK 0-0.

Galac, Oțelul-stadion. Vezette: Viorel Fluera (Craiova) – Ionel Dumitru (Gherghița), Cristian Ilinca (Craiova). Tartalék: Mihai Motan (Târgoviște). Ellenőr: Corneliu Fecioru (Bukarest), Roxana Berceanu (Bukarest).

Oțelul: Dur-Bozoancă – Lameira, Yabre, Bogaciuc (46. Maciel), Zselev, Teles (73. Đurić), Angha (46. Cisotti), Tănăsă (46. Maftai), Tomašević, Jurić (61. A. Pop), Cojocarú.

Seps OSK: Gyenge – Mihoreanu, Popșa, Vereguț, Oroian, Câmpean, Breij (87. Ureche), Drăghiceanu (81. Batzula), Bena (75. Truță), Coman (46. Kocsis), Cantauz.

Eredményjelző

Románia-kupa, D csoport, 3. forduló: Resicabányai CS Muncitoresc – FK Csíkszereda 0-0, Galaci Suporter Club Oțelul – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK 0-0, Gyulafehérvári CSM Unirea – SCM Râmnicu Vâlcea 3-1.

A csoport végeredménye: 1. Gyulafehérvár 7 pont, 2. Resicabánya 7, 3. Csíkszereda 5, 4. Galac 4, 5. Seps OSK 1, 6. Râmnicu Vâlcea 0.

Továbbjutott a negyeddöntőbe: Resicabányai CSM, Gyulafehérvári CSM Unirea.

Csalóka emlékek

Emlékszünk még egy Románia – Ukrajna teremlabdarúgó-mérkőzésre a marosvásárhelyi sportcsarnokban, amely 2-2-re végződött, és a csapatok is nagyjából azonos játékerőt képviseltek. Akkor még Cosmin Gherman, a marosvásárhelyi városi sportklub edzője is a válogatott tagja volt. Ezeknek az emlékeknek az alapján ezúttal is kiemelt szerepet kap a romániai Eb-selejtezőben rendezett, keddi este találkozón. Aztán szembejött a valóság...

Ami az, hogy jelenleg Ukrajna sokkal nagyobb játékerőt képvisel, amit a legutóbbi világbajnokságon szerzett bronzérme is mutat, Romániában pedig a korábbi rendszeres Eb-részvevő generáció helyébe lépők még nem érték el azt a szintet, illetve egy válságban levő szakágról beszélhetünk, amely csak Székelyföldön és néhány más városban (Galac, Déva, részben Temesvár) próbálja túlélni az általános érdektelenséget... No meg Ukrajna esetében azt a szomorú valóságot is hozzá kell tennünk, hogy ezek a srácok a szó szoros értelmében az életükért is harcolnak, hisz amennyiben nem teljesítenek élsportolóként, besorozhatók a háborúban álló hadseregbe...

A különbség az első 10-15 percben volt a legnyilvánvalóbb, amikor Románia csak ritkán tudott kijönni passzokkal a saját térfeléről, míg Ukrajna azonnal támadta a kaput, néha a felfutó Szuhov kapussal is, és csak Toniță beavatkozásai, az ukránok befejezésének pontatlansága és a vakszerencse odázta el a 11. percben az első gólt, amikor azonban Zvárics közelről már nem hibázott. Nem sokkal később Toniță megpróbált felszabadítani, ám a labda magas ívben visszapattant egy ellenféltől, és az őt őrző Toadernél egy fejjel magasabb Svéd az üres kapuba fejelte, ami (a fejesgól) teremlabdarúgásban ritkaság.

Csak 0-2-nél kezdett kissé bátrabbá válni Kacsó Andre szövetségi kapitány legénysége, azonban az ukrán célterület be-

Fotó: Nagy Tibor

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó Európa-bajnoki selejtező, 1. csoport, 2. forduló: Románia – Ukrajna 0-2 (0-2).

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 2000 néző. Vezette: Ugur Cakmak, Fatma Özlem Tursun. Tartalék: Hakan Tezcan (törökök). Ellenőr: Jose Manuel Teixeira (portugál), Silvo Borosak (szlovén).

Románia: Toniță – Iszlai, Araujo, Covaci, Hadnagy (Gavrilă, Toader, Küsmödi, Nastai, Butnaru, Bálint, Crăciun).

Ukrajna: Szuhov – Abaksin, Zvárics, Korszun, Szemencsenko (Svéd, Zsuk, Mikityuk, Melnyik, Csornyavszkij, Farenjuk, Lebigy, Pervjejev).

Gólszerzők: Zvárics (11.), Svéd (13.).

Sárga lap: Crăciun (31.), Nastai (35.), illetve Abaksin (19.).

vehetetlennek bizonyult. A második félidőben ugyan összehozott néhány helyzetet Románia, nyolc perccel a befejezés előtt a kapust is lehozták, de minden próbálkozás ellenére a szépítő gólt sem sikerült megszerezni – ebben Szuhovnak is nagy szerep jutott.

Ezek után gyakorlatilag világos, hogy – noha még négy forduló hátravan – a csoportban nagy valószínűséggel a második helyen végez majd Románia, azaz pótszelejtezőt játszik az Eb-részvételért. Addig azonban még lesz egy meccs a csoportban Marosvásárhelyen, január 31-én Ciprus válogatottját fogadják. (bálint)

Konferencialiga: Csobothéknak a bravúr is kevés lehet

A magyar válogatott Csoboth Kevint is foglalkoztató St. Gallen a Heidenheim vendége lesz a labdarúgó Konferencialiga mai utolsó fordulójában, de még egy bravúros győzelem is kevés lehet a csapat számára a továbbjutáshoz.

A svájci együttes a múlt héten 4-1-es vereséget szenvedett otthon a portugál Guimaraestől – a hazaiak egyetlen gólját éppen Csoboth szerezte –, ezzel pedig nehéz helyzetbe került, ugyanis csupán négy pontja van, és elképzelhető, hogy hét pont sem lesz elég a legjobb 24 közé kerüléshez. Csoboth a St. Gallen legutóbbi három tétmérkőzésén kezdő volt, a Guimaraes elleni találkozón pedig csapatából a mezőnyjátékosok közül ő kapta a legmagasabb osztályzatot.

A svájciaktól bravúros eredmény lenne, ha három pontot szereznének a kilenc ponttal a 15., továbbjutást érő helyen álló Heidenheim vendégeként, de némi reményt jelenthet a St. Gallen számára, hogy a Bundesligában 16., osztályozás pozíciót elfoglaló német rivális a legutóbbi hét tétmérkőzését kivétel nélkül elveszítette.

Az ugyancsak magyar válogatott Bolla Bendegúz rendszeresen játszó Rapid Bécs jó helyzetből várja az alapszakasz utolsó fordulóját, ugyanis 10 ponttal a tabella kilencedik helyén áll, és ha sikerül legyőznie ma a dán Koppenhága alakulatát, akkor akár még az is előfordulhat, hogy rögtön a legjobb nyolc közé jut.

A magyar válogatott keretből a kevés játéklehetőség miatt kiszorult Lang Ádámot is foglalkoztató ciprusi Omonia a továbbjutásról döntő mérkőzést vív ma a bosnyák Banja Luka vendégeként, míg a Sós Bencét is a soraiban tudó szerbiai Topolya az örmény Noah együttesét fogadja, és egy győzelemmel még lehet esélye a legjobb 24 közé kerülésre.

A Gent továbbjutása biztos, de a Vancsa Zalánt kölcsönben foglalkoztató belga csapat az északír Larne vendégeként tehet arról, hogy legyen esélye egyből a nyolcadöntőben folytatni a küzdelmeket tavasszal.

Az eddig hibátlan Chelsea az ír Shamrock Rovers-t fogadja, a találkozót a DigiSport 3 és a Prima Sport 3 televízió élőben közvetíti. Egy másik összecsapás, a Vitoria Guimaraes – Fiorentina találkozót a DigiSport 4 és a Prima Sport 2 televízióban tekinthető meg.

A Konferencialiga alapszakaszában részt vevő 36 csapat közül az első nyolc automatikusan a legjobb 16 közé jut, a 9-24. helyezettek pedig oda-visszavágó párharcokban küzdenek majd egy nyolcadöntőbe kerülésért.

Dicsőszenmártoni tanulókat díjaztak

VI. Magyar Ifjúsági Gála

Múlt hét végén hatodik alkalommal szerveztek gálaműsort Dicsőszenmártonban azoknak az anyanyelvűkön tanuló magyar diákoknak, akik kimagasló eredményeket értek el a közoktatás, sport és művészetek területén. Az egyéni és csoportos előadásokkal, vetített képes bemutatókkal színesített gálaműsoron a dicsőszenmártoni magyar közösség az adventi várakozás jegyében ünnepelhetett a jövő generáció által elért sikereket.

Szer Pálosy Piroska

A dicsőszenmártoni Ligeti György Közművelődési Központban, az egykori zsinagógában tartott ünnepségen a főszervező Alsó Kis-Küküllőmenti Magyar Ifjúság Szövetsége 37 tanulót részesített elismerésben és jelképes ajándékban. Név szerint felsorolni a sok tehetséges és szorgalmas diákot, illetve a kitüntettek közül bárkit is kiemelni nem egyszerű, ugyanis a megyei, országos és nemzetközi versenyeken kiemelkedő eredményeket elérő tanulók és sportolók éppúgy dicsőséget hoztak és iskoláik hírnevét öregbítették, mint azok az éltanulók, akik évről évre az elérhetetlennek tűnő tízes osztályzatot szereztek meg a tanév végére, akár csak az óvodások és elemisták, akik saját korosztályukban mérettek meg a megyei vagy országos versenyeken.

Gagy Zoltánt, a Traian Általános Iskola helyettes igazgatóját, az ALKISZ alapítóját és elnökét a hagyományteremtő magyar ifjúsági gála ötletének a megszületéséről és jelentőségéről kérdeztük.

– Hét évvel ezelőtt született meg a rendezvény gondolata, talán egy kicsit személyes ambícióktól is vezérelve, de annál inkább egy szünni nem akaró és egyre inkább erősödő hiányérzet válaszként és megol-

dásként. Az év vége nem csak rohanásról és készülődésről, nem csak az ünnepekről és az ünneplésről szól, ilyenkor az ember akaratlanul is mérleget készít, valamint értékeli az elmúlt időszak munkáját, és számba veszi ennek gyümölcseit. Ezt tesszük mi is hagyományosan, immár hatodik alkalommal, a célunk elismerésben részesíteni mindazokat a Dicsőszenmártonban magyar tagozaton tanuló ifjakat, akik kiemelkedő teljesítményt nyújtottak a 2024-es tanévben. A rendezvényünk visszajelzés, megerősítés a díjazottak, szüleik és felkészítő tanáraik irányába, hogy tehetségük, gyakran lemondásokkal járó befektetett munkájuk, valamint sikerük ismert és elismert. Amennyiben az egyéni sikereket csokorba szedjük, rendezvényünkkel bizonyítjuk létezésünket a szűkebb környezetünknek és a nagyvilágnak, üzenjük a kishitűeknek, hogy itt, Dicsőszenmártonban is – magyar tannyelven

és magyar tagozaton folytatva a tanulmányokat – lehet érvényesülni, kiemelkedő eredményeket felmutatni.

Múlt szombaton este a főszervező Alsó Kis-Küküllőmenti Magyar Ifjúság Szövetsége jóvoltából 37 tanuló részesült elismerésben, átvehette a hagyományos oklevelet, valamint emlékérmét. Az adventi várakozás jegyében jelképes ajándékkal ugyan, de megörvendeztetjük azokat, akik számunkra is annyi örömet szereztek az elmúlt évben. Összegzésként az ideivel együtt hat kiírás, illetve a járványügyi korlátozások miatt nyolc év termését összesítve eddig 210 fiatal részesült elismerésben az ALKISZ részéről.

Díjaztuk a Manóház napközi otthon óvodásait, a Traian Általános Iskola és az Andrei Bârseanu Elméleti Líceum diákjait, akik az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is rangos iskolai és iskolán kívüli versenyen-

ken mérettek meg, így a megyei és országos szintű sikerek közül találozhattunk. A magyarságtörténelem területén a Traian Általános Iskola diákjai már számtalanszor kimagaslóan teljesítettek, megyei és országos díjakat szerezve. A tantárgyverseny hatéves történetében iskolánk a legtöbb dobogós helyezéssel büszkélkedhet országos szinten, azaz egy harmadik, egy második, valamint három első díjjal, ugyanakkor két diákunk szerezte meg a verseny történetében az első 10-es általánost. Ugyanakkor ez évben is iskolánk két diákja részt vett a kiemelkedésnek szervezett román irodalom tantárgyverseny országos szakaszán, a tehetség és kitartó munka jutalma ez évben egy második helyezés volt. A Traian Általános Iskola felső tagozatos tanulói nemcsak a tanulmányok területén jeleskedtek, ugyanis sokan közülük aktívan sportolnak és nemzetközi versenyeken – cselgáncs, szinkron-

úszás – értek el kiváló eredményeket.

– A gálaműsor megszervezése és az anyagi alapok előteremtése során milyen akadályokat kellett leküzdeni?

– Az évek során rendezvényünk megszervezésében is voltak kisebb-nagyobb kihívások, hiszen nem egyszerű többtucatnyi gyermek díjazásához előteremteni az anyagiakat, ugyanakkor a szervezés apró részletei gyakran jelentettek áthatolhatatlannak tűnő akadályokat. Minden megtorpanásra azonban a megfelelő időben érkezett segítség egy gratuláció, biztatás formájában, valamint az olyan lelkes támogatók részéről, mint a Székely István és Andrea helyi vállalkozók által képviselt ANTZIMOB bútörület, valamint a Hidi Levente és Annabella által vezetett FOTO ROYAL, akik a kezdetektől biztosították a szervezés és díjazás anyagi feltételeit. A díjak beszerzését az ALKISZ ifjúsági szervezet a személyi jövedelemadó 3,5%-os felajánlásából finanszírozta – hangsúlyozta az esemény ötletgazdája, Gagy Zoltán Loránd.

A Foto Royal felvétele

A Maros Megyei Speciális Hegyi- és Barlangimentő Szolgálat felhívása

Gyalogtúrázzunk felelősségteljesen a hegyekben!

Az utóbbi napok tragikus eseményei miatt a Maros Megyei Speciális Hegyi- és Barlangimentő Szolgálat felhívja a gyalogtúrázókat, turistákat és a hegyeket kedvelőket figyelmét, hogy alaposan készüljenek fel a tervezett útvonalra. A megfelelő túrafelszerelés hiánya, az előzetes tájékozódás elmulasztása miatt tragédiába torokollhat a kirándulás.

Nagyon fontos indulás előtt felkészülni az útra. A turistáknak elsősorban tájékozódniuk kell az útvonal nehézségi fokáról, időtartamáról, a szintkülönbségekről, és figyelembe kell venniük az időjárás-előrejelzést. Szerezzék be az aktualizált térképeket, vagy olyan applikációt, GPS irányjelzőt, amelyek offline is működnek. A kiválasztott útvonalat, a megtételére szánt időt közöljék a családdal, barátokkal, vagy amennyiben menedékházról indulnak, a menedékház működtetővel is. Vegyék figyelembe, hogy a hegyekben az időjárás hirtelen megváltozhat. Ne induljanak útnak viharban, ködben!

A hegyimentők azt ajánlják, hogy csoportosan menjenek, lehetőleg tapasztalt csapattársakkal.

Megfelelő tájékozódással elkerülhető az eltévedés. Ne hagyják el a kijelölt túraútvonalakat, kövessék a jelzéseket, amelyek egymástól látótávolságban kell legyenek; amennyiben több mint 10-15 perc gyaloglás után még mindig nem látják a jelzést, álljanak meg és tájékozódjanak a térkép segítségével. Mindegyre keressenek viszonyítási pontokat a terepen, mint a völgyek, folyók, patakok, egyedülálló sziklák vagy akár távolról látszó fák. Biztonságot jelenthetnek, ha visszatéréskor azonosítani lehet őket. Ne hiányozzon a hátizsákból a térkép és az iránytű, sürgősségi esetben az irány megállapítható a Nap állásából, illetve az árnyékok alapján is.

Amennyiben eltévedtek, nagyon fontos, hogy őrizték meg a nyugalmukat és a józan döntésképeségüket. A hegyimentők azt ajánlják, hogy ilyenkor álljanak meg, és keressék meg a jelzett útvonalat. Fontos, hogy nehéz terepen, ködben, éjszaka maradjanak biztos helyen,

Fotó: Maros Megyei Speciális Hegyi- és Barlangimentő Szolgálat /Facebook

és kérjenek segítséget. A mentőcsapatokat a 112-es sürgősségi hívószámon a különleges távközlési szolgáltatás által kifejlesztett Apel 112-es applikáción értesítsék, és a környéken látható viszonyítási pontok segítségével próbálják meghatározni tartózkodásuk helyét. Életmentő lehet, ha hanggal (sípjal) és fényvel (elemlámpával) vagy élénk színű ruhával is jelzik a mentőknek, hol várják a segítséget.

Komoly veszélyt hordoz a hegyekben a hirtelen változó időjárás. Amennyiben a látásviszonyok romlanak, az eső vagy a köd miatt meg kell szakítani a gyalogtúrát, keresnek menedékhelyet. Tilos extrém időjárási körülmények között biztos irány nélkül folytatni az utat. Követni kell a túrázásra szánt időt, figyelembe véve, hogy a sötétben nehezebb a tájékozódás. A megfelelő felszereléstől függ a sikeres tú-

rálás. A hegyimentők a hegyekben megfelelő tapadást biztosító, vízálló túrabakancs, réteges öltözet (hőszigetelő alsónemű, vízálló polárdzseki), sapka, idénytől függetlenül kesztyű viselését ajánlják. A hátizsákban a következő minimális felszerelés legyen: (papír) térkép, iránytű, fejlámpa pótelemekekkel, feltöltött telefon, külső töltőegység, megfelelő mennyiségű víz palackban, energiapótló élelmiszer, elsősegélynyújtó felszerelés és esőköpeny.

Készüljenek felelősségteljesen a túrára, tisztelve a hegyeket! Az alapos felkészülés, a megfelelő felszerelés és a folyamatos tájékozódás elejét veheti a kellemetlen incidenseknek. Amennyiben kritikus helyzet áll elő, maradjanak egy helyben, ne hozzanak elhamarkodott döntéseket, jelezzék a helyet, és azonnal kérjenek segítséget!

A Maros Megyei Speciális Hegyi- és Barlangimentő Szolgálat tagjai számára fontos a turisták biztonsága, arra kérik a hegyeket kedvelőket, hogy felelősségteljesen tervezzék meg a gyalogtúrát, hogy ne kerüljenek vészhelyzetbe.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Egyre nagyobb az 5G lefedettsége, és még mindig nem lettünk zombik

Az 5G hálózat globális lefedettsége egy friss jelentés szerint elérte az 55%-ot, ami arra is rávilágít, hogy Európa lemaradt az új technológia kiépítésében. Végre rá kellene ébredni, hogy az 5G-től senkinek semmi baja nem lesz, hiába festettek sötétebbnél sötétebb forgatókönyveket az összeesküvés-elméletek gyártói, senki nem változott zombivá, senki nem robbant fel az agya, és senkit nem kezdtek el távirányítóval vezérelni, tehát most már tényleg: meg lehet nyugodni!

Ami pedig a hálózat fejlesztését és bővülését illeti, az 5G-előfizetések száma 160 millióval emelkedett 2024 harmadik negyedévében, globális szinten elérte a 2,1 milliárdot, továbbá jelenleg világszerte 320 mobilszolgáltató indított el kereskedelmi 5G-szolgáltatást. Az előrejelzések szerint a következő évtized elejére, 2030-ra 6,3 milliárd 5G-előfizetés lesz, és szintén erre az évre várható, hogy megjelenik a 6G a mobilpiacon.

Ez nem azt jelenti, hogy mindenhol egyből

ott is lesz a technológia. Elég csak az 5G-re gondolni, amely esetében szintén jelentős regionális különbségek figyelhetők meg. Indiában és Kínában már 95, az Egyesült Államokban 90 százalékos a technológia lakossági lefedettsége, és ez már teljes egészében az 5G közepsávon valósul meg, ami a lefedettség és sebesség szempontjából ideális egyensúlyt és felhasználói élményt kínál. Ezzel szemben Európában a teljes lakossági 5G-lefedettség 80%, a közepsávú pedig csupán 40%, azaz jelentősen le vagyunk maradva az imént említett országoktól.

Ugyanakkor számítani lehet arra, hogy itt is fellendül a hálózat kiépítése, mivel háromévi pangás után az okostelefonok piaca is új erőre kapott. Az elmúlt időszakban az volt a jellemző, hogy a felhasználók mind nagyobb időközönként cserélték le a készülékeiket, ennek okai között értelemszerűen ott vannak a gazdasági nehézségek is, de az is, hogy mind többen tartják szem előtt a fenntarthatóságot. Mostanra viszont változott a helyzet, egyszerűen többen vásárolnak új eszközt, ami főként a mesterséges intelligenciával is felvértezett csúcskategóriás készülékek megjelenésének köszönhető, amelyek akár offline állapotban, hardveresen is képesek kiaknázni a generatív AI-funkciókat. Fellendülést hoztak a hajlítható telefonok is, amelyek az újdonság varázsával hódítanak a piacon, sőt Kínában már megjelentek a háromszorosan összehajtható készülékek, amelyek teljesen újak a mobiltelefonok piacán.

Szinte mindegyik új készülék rendelkezik 5G-eléréssel, így elméletileg növekednie kellene a szolgáltatás iránti igénynek,

annak ellenére is, hogy az idézett felmérés arra is kitér, hogy a mobil-adatforgalom növekedési üteme lassulni látszik. Ez nem azt jelenti, hogy kevesebb internetet használnak a felhasználók globális szinten a telefonjaikon, éppen ellenkezőleg, egyre többet használnak, viszont a növekedés üteme lassult. A legutóbbi negyedévben 21% volt a növekedés az előző év azonos időszakához képest, miközben például 5 évvel ezelőtt 80% fölött volt. Jelenleg globális szinten átlagosan egy okostelefonon havi 19 gigabyte internetet használnak, a kutatók pedig azt állítják, hogy ez a szám az évtized végére közel háromszorosára nőhet. Ebben nagy szerepe lesz a mesterséges intelligencia még szélesebb körű térnyerésének, amely akkor működik igazán jól, ha kapcsolódni tud a világhálóra, és nem pusztán a telefon vagy bármilyen eszköz hardverére hagyatkozik. Egy másik tényező, ami növelheti az internethasználatot, az okosművegek, vagyis a virtuális és kiterjesztett valóság szemüvegek (VR/AR). Ezek már most lehetővé teszik a környezet valós idejű észlelését, például étkezés közben a tányéron lévő ételek felismerését és kalóriaértékük kiszámítását, de ehhez – ahogyan sok más funkcióhoz – internetkapcsolatra van szükségük. A jövőben minden bizonnyal egyre több ilyen eszköz lesz a felhasználók tulajdonában, mivel egyrészt mind több mindenre lesznek képesek, másrészt egyre olcsóbbak lesznek, és több ember tudja megengedni magának őket. A használatuk pedig tovább növeli a globális adatforgalom mennyiségét.

Internetantenna, illusztráció

Forrás: Wikimedia Commons

Mobiladatforgalom-kategóriák, illusztráció

Forrás: iStock

Egy volt Apple-alkalmazott szerint megfigyelik a munkavállalókat

Az Apple-nél hirdetési területen dolgozott egy munkavállaló, aki beperelte a vállalatot, mert szerinte fizikai, videós elektronikus megfigyelést alkalmaz a dolgozóknál.

A Semafor cikkéből az derül ki, hogy Amar Bhakta 2020-tól dolgozott az almás vállalatnál, és azzal vádolja az Apple-t, hogy megtiltotta neki, hogy nyilvánosan nyilatkozzon a digitális reklámokról, továbbá megkövetelte tőle, hogy törölje a LinkedIn oldaláról a vállalatnál végzett munkájával összefüggő információkat. Bhakta azt is állítja, hogy az Apple megköveteli az alkalmazottaktól, hogy mondjanak le a magánéletükhöz való jogokról, sőt megfigyelés alá vonja őket. A The Verge a volt alkalmazott állításait úgy összegezte, hogy Bhakta szerint a vállalat arra buzdítja a dolgozóit, hogy a munkában is a személyes iPhone-jukat használják, amit az Apple belső szoftvere menedzsel, így a cégnek lehetősége

van hozzáférni a készüléken tárolt adatokhoz. Az egykori alkalmazott a keresetében arról is említést tesz, hogy a vállalat munkatársai saját, személyes iCloud-fiókjukat össze kell kapcsolják a cég szoftverével, ez pedig – elmondása szerint – lehetővé teszi, hogy az Apple megfigyelést végezzen a munkaidő lejártá után is.

Nem ez az első alkalom, hogy az Apple-t ilyesmivel vádolják, szintén a The Verge írt 2021-ben egy cikket arról, hogy a cég adatvédelmi irányelvei vita tárgyát képezik a dolgozók körében, és már akkor is felmerült az a probléma, hogy az Apple megfigyeli a személyes fiókokat. De ezzel együtt is a jelenlegi állítások elég összeesküvés-elmélet-szagúak, kicsit olyan, mintha egy üldözési mániában szenvedő páciens mondaná.

Apple, illusztráció

Forrás: Apple

Azt, hogy mennyire valósak Bhakta állításai, a bíróság eldönti. A per kifizése mindenképpen érdekes, joggal lehetünk kíváncsiak már most az eredményére. Már az önmagá-

ban érdekes kérdés, hogy az Apple hogyan kéri arra a dolgozóit, hogy lehetőség szerint a magánéleti eszközeiket használják munkavégzés közben is.

Az APICOLA KFT. üzleteiben

- Marosvásárhely, 1918. December 1. út 35. szám
- Szászrégen, Stadion utca 14. szám

előnyös áron vásárolhat akác- vagy vegyes mézet, pollent, méhpempőt, propoliszt. Kosmetikumok, táplálékkiegészítők, valamint gyógyteák bő választékából válogathat. Termékeink természetesek, a minőség garantált!

Áldott karácsonyt kíván

*Cristina Cojocaru mérnök,
APICOLA-igazgató, élelmiszeripari szakértő*

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MAGÁNCÉG ELŐKÖNYVELŐT alkalmaz. Angol és román nyelvtudás kötelező. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.)

FIATAL, ENERGIKUS SZEMÉLYT alkalmazunk munkakönyvvél HÁZTARTÁSI MUNKÁK elvégzésére. Tel. 0723-244-200. (sz.)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK 15% kedvezménnyel háztetőkészítést cserépből vagy lemezről, és kisebb javítást, meszelést, hidroizolációt, szigetelést stb. Tel. 0758-880-496, Csaba. (24574)

ADÁSVÉTEL

DIÓ eladó. Tel. 0754-346-123. (24629)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal a szívünkben tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa és nagytata,

MÁRTON JÓZSEF-ZOLTÁN

eltávozott közülünk. Virrasztása 2024. december 19-én, csütörtökön 18 órától lesz a Vili temetkezési vállalat kápolnájában.

Temetése december 20-án, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Emléked szívünkben örökké megőrizzük.

Felesége, loana, gyermekei:
Mihai és Theo, menyei és unokái. (24693-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata, após,

VARGA ÁRPÁD

életének 80. évében megpihent.

Utolsó útjára december 19-én, csütörtökön 12 órakor kísérik a maroskeresztúri temetőbe, református szertartás szerint.

Kérjük, hogy egy szál virággal búcsúzzanak.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (24708-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett anya, nagymama, dédnagymama, testvér, sógornő, keresztanya, nagynéni, jó szomszéd,

HALÁSZ BORBÁLA

2024. december 17-én, életének 81. évében hosszas szenvedés után megpihent.

Drága halottunk temetése december 20-án, pénteken 12 órától lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
- információ	- vidék	- 0265/929
- általános	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Központosított ügyelet		- 0800/800 928
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Aquaserv:
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- hideg víz-csatoma
• Sürgősségi szolgálat:		- közönségszolgálat
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- központ
Marosvásárhelyi		- 08008 208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,		• Vasútállomás
othongondozó szolgálat,		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
8-16 óra között:	- 0736-883-110	Nemzetközi halottszállítás
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	- 0265/215-119
	- 0265/312 436	- 0744-282-710
	- 0265/250-120	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
	- 0265/263 351	koporsók, kellekek,
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koszorúk
• Dora Optics	- 0733-553-976	és halottszállítás
• Dora Medicals	- 0265/212-971	• Maros megyei RMDSZ
• Radiológia, echográfia		- 0265/262-907
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446	
• Prefektúra	- 0265/266-801	
• DIGI	- 0365/400-401	
	- 0365/400-404	

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Kultúrcsepp
CSÜTÖRTÖK 21⁰⁰

ETV
ERDÉLY TV

DORA OPTICS

Teljes körű ellátás az egész családnak!

Szemészet

Gasztroenterológia

Kardiológia

Fül-orr-gégészet

Érsebészet

Tüdőgyógyászat

Plasztikai sebészet

SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro

0733 553 976

„Ne féljeteK, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.”

**Áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván**

a Nyárádmagyarósi Polgármesteri Hivatal
és a helyi tanács.

Kacsó Lajos polgármester,
Kacsó László Attila alpolgármester

Kedves marosszentgyörgyiek,
kedves felebarátaim!

Jézus születésének ünnepe ébressze fel ismét bennünk az örök élet reményét, emlékeztessen mindannyiunkat Isten határtalan szeretetére, és hozzon életünkbe még több türelmet és elfogadást egymás iránt!

Isten áldásában gazdag új esztendőöt kívánunk!

Sófalvi Sándor Szabolcs polgármester
Birtalan István alpolgármester

Békés, megfűlt karácsonyt,
és egészségben, eredményekben
gazdag új évet kívánok
Maroskeresztúr Község
Önkormányzata és a
Képviselő-testület nevében!

Kovács Edit
polgármester

Az Úr Jézus születésének
nagy ünnepe alkalmából
Fehéregyháza Polgármesteri
Hivatala és helyi tanácsa

a község lakóinak és a helyi
önkormányzat dolgozóinak békét kíván
otthonukba és lelkükbe egyaránt.

Az ősi kolindák dallamainak
szeretteikkel együtt örüljenek!

**Az új esztendőre jó egészséget
és álmaik valóra válását kívánjuk.
Áldott karácsonyt és boldog új évet!**

Nicolae Șovrea polgármester

„Éjféle szentmise harangszava várja azt,
ki a lelkét szeretetre tárja.”

A Mezőcsávási Polgármesteri
Hivatal és a helyi tanács

**áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván.**

Szabó József Levente
polgármester

Betlehem mezőin zeng az angyalének,
dicsőség adassék az ég istenének!

**Áldott karácsonyt,
békés, boldog új esztendőt
kíván**

Marosszentanna
Polgármesteri Hivatala.

Moldovan Dumitru
polgármester,
Makai Sándor
alpolgármester

Marossárpatak
önkormányzata

**áldott karácsonyt,
örömben és eredményekben
gazdag, boldog új évet kíván.**

Kozma Barna polgármester,
Sárkány Endre alpolgármester

„Kik messze voltak,
most mind összegjönnek
a percel édes szóval ütni el,
amíg a tél a megfagyott mezőket
karcolja éles, kék jégkörmivel.”

**Áldott karácsonyt,
nagyon boldog új évet
kíván**

Küküllőszéplak
Polgármesteri Hivatala.

Szakács Béla
polgármester

A Koronkai Polgármesteri Hivatal
és a helyi tanács

**áldott karácsonyt, sikerekben
gazdag, boldog új évet kíván
a község lakóinak.**

Takács Szabolcs István polgármester

„Szeretet ünnepe, ragyogó karácsony,
Nincs nálad áldottabb ünnep a világon!”

Gyulakuta község önkormányzata
és helyi tanácsa

**szeretetteljes karácsonyt
és békés, boldog
új évet kíván!**

Varga József
polgármester

